

Differencialegyenletek. II. Feladatsor

- Komplex fügvenyek.

– Legyen $\bar{A} = (x + 3z, xyz, xy^2)$. Mennyi $\nabla \times \bar{A}$?

Legyen $\bar{A} = (x + 3y, xy, 0)$. Mennyi $\nabla \times \bar{A}$?

– Cauchy-Riemann egyenletek.

$$f(z) = f(x + iy) = u(x, y) + iv(x, y)$$

$$\frac{\partial}{\partial x}(u + iv) = \frac{1}{i} \frac{\partial}{\partial y}(u + iv) \iff u'_x = v'_y, \quad v'_x = -u'_y$$

Keresd meg u -t és v -t a következő fügvenyek esetében! Ellenorízd a CR egyenleteket!

$$z^2, \quad z^3 - 2z, \quad z\bar{z}, \quad z - i\bar{z}, \quad x^2 + iy^3, \quad e^{iz}, \quad \sin(iz), \quad \cosh(iz), \quad \ln(z).$$

– Szamold ki a következő komplex integralokat!

$$\int_{\Gamma} z^2 + 6z - i \, dz, \quad \Gamma = \{z(t) = (1+i)t + 2, 0 \leq t \leq 1\},$$

$$\oint_{\Gamma} z^2 + 6z - i \, dz, \quad \Gamma = \{z(t) = 2 \cos t + 3i \sin t, 0 \leq t \leq 2\pi\},$$

$$\oint_{\Gamma} \frac{2-7i}{z} \, dz, \quad \Gamma = \{z(t) = \cos t + i \sin t, 0 \leq t \leq 2\pi\},$$

$$\oint_{\Gamma} \frac{2-7i}{z-3} \, dz, \quad \Gamma = \{z(t) = \cos t + i \sin t, 0 \leq t \leq 2\pi\},$$

$$\oint_{\Gamma} \frac{1}{z} \, dz, \quad \Gamma = \{z(t) = 0.01 \cos t + i0.01 \sin t, 0 \leq t \leq 2\pi\},$$

$$\oint_{\Gamma} \frac{1}{z^2} \, dz, \quad \Gamma = \{z(t) = 0.01 \cos t + i0.01 \sin t, 0 \leq t \leq 2\pi\},$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{z^2 + 1} \, dz,$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{z^2 - (3+3i)z + 4i} \, dz.$$

1. Oldd meg és rajzold le az alábbi DE-k megoldásait az ($y(x) = 0$, ha $x < 0$) feltétel mellett!

$$y' = \delta(x) + 3\delta(x - 1),$$

$$y'' = \delta(x) + 3\delta(x - 1),$$

$$y'' = \delta'(x),$$

$$y' = H(x) + 3H(x - 1),$$

$$y'' = H(x) + 3\delta(x - 1),$$

$$y' = H'(x - 1).$$

Hogyan neznek ki a megoldások az ($y(x) = 0$, ha $x > 555$) feltétel mellett? Ird fel az egyenletek általános megoldását is! (Itt H a Heaviside függvény.)

2. Oldd meg és rajzold le az alábbi DE-k megoldásait!

$$\left(\frac{d}{dx} + 1\right) G(x) = \delta(x),$$

$$\left(\frac{d}{dx} + 1\right) G(x_0, x) = \delta(x - x_0),$$

a ($G(x) = 0$, illetve a $G(x_0, x) = 0$, ha $x << 0$) feltétel mellett (retardált Green függvény),

Ird fel ennek a segítségevel az $y' + y = f(x)$ DE általános megoldását!

3. • Ismerd meg az előző feladatot az $y'' + 2y' + 5y = f(x)$ DE esetében!

- Ismerd meg az előző feladatot a

$$\frac{d}{dx} \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} f_1(x) \\ f_2(x) \end{pmatrix}$$

DE esetében!

4. Számold ki az alábbi függvények Laplace transzformáltjait!

$$1, \theta(t), \theta(t - 3), \delta(t - 3), t, e^{7t}, e^{7it}, \cos(7t), \sin(7t), 2\theta(t - 3) + t + 4 \cos(7t).$$

5. Számold ki az alábbi függvények inverz Laplace transzformáltjait!

$$3/s + 4/(s - 1), 1/(3s - 4), 1/(3s^2 + 12).$$

6. Számold ki az alábbi függvénypárok konvolucióit!

$$t, 1; \quad t, e^{-t}; \quad \theta(t - 2), \theta(t - 3);$$

7. Oldd meg a Laplace tr. segítségevel az alábbi DE-ket!

$$y' + y = 1, \quad y(0) = 3,$$

$$y' + y = t, \quad y(0) = 3,$$

$$y'' + 2y' + 5y = 1, \quad y(0) = 3, y'(0) = 2.$$

8. Ellenorízd, hogy az alábbi függvények ortogonalis rendszert alkotnak az I intervallumon az ($f, g) = \int_I \overline{f(x)}g(x) dx$ skalarszorzatra nezve!

- $e^{inx}, \quad I = [-\pi, \pi], \quad n \in \mathbb{Z},$

- $e^{i2\pi nx}, \quad I = [0, 1], \quad n \in \mathbb{Z},$

- $1, \cos(nx), \sin(nx), \quad I = [0, 2\pi], \quad n \in \mathbb{Z}^+,$

- $1, \cos(nx), \quad I = [0, \pi], \quad n \in \mathbb{Z}^+,$

- $\sin(nx), \quad I = [0, \pi], \quad n \in \mathbb{Z}^+.$

Keresd meg ezen függvények normalizált alakját!

9. • Oldd meg Fourier sorok segítségevel a következő PDE-t:

$$y_t(t, x) = y_{xx}(t, x), \quad y(0, x) = 3 + \cos(4x) + 6 \sin(7x) + e^{3ix}, \text{ ha } -\pi \leq x \leq \pi, \text{ es } y(t, x) \text{ 2}\pi \text{ periodusu } x \text{ szerint.}$$

- Oldd meg Fourier sorok segítségevel a következő PDE-t:

$$y_t(t, x) = y_{xx}(t, x), \quad y(0, x) = \operatorname{sgn}(x), \text{ ha } -\pi \leq x \leq \pi, \text{ es } y(t, x) \text{ 2}\pi \text{ periodusu } x \text{ szerint.}$$

- Oldd meg Fourier sorok segítségevel a következő PDE-t:

$$y_{tt}(t, x) = y_{xx}(t, x), \quad y(0, x) = \operatorname{sgn}(x) \text{ es } y_t(0, x) = 0, \text{ ha } -\pi \leq x \leq \pi, \text{ es } y(t, x) \text{ 2}\pi \text{ periodusu } x \text{ szerint.}$$

- Oldd meg Fourier sorok segítségevel a következő PDE-t:

$$y_{tt}(t, x) = y_{xx}(t, x), \quad y_t(0, x) = \operatorname{sgn}(x) \text{ es } y(0, x) = 0, \text{ ha } -\pi \leq x \leq \pi, \text{ es } y(t, x) \text{ 2}\pi \text{ periodusu } x \text{ szerint.}$$

1 Tavalyi ZH 2.

4. (1+2+3+4 pont)

Keresd meg es rajzold le a kovetkezo egyenletek megoldasait!

a) $y' = \delta(x)$, $y(-1) = 0$,

b) $y' = 3\delta(x-4)$, $y(-1) = 2$,

c) $y'' = \delta(x)$, $y(-1) = 0$, $y'(-1) = 0$

d) $y'' = \delta(x-4)$, $y(-1) = 2$, $y'(-1) = 3$

1. (3+2+2+2+1 pont); $\mathcal{L}(e^{at}) = \frac{1}{s-a}$

a) Olld meg az allando varialasanak a modszerevel az $y'(t) - 2y(t) = t$ egyenletet!

b) Ird fel az $y'(t) - 2y(t) = 3$, $y(0) = 4$ DE Laplace transzformaltjat!

Mennyi $Y(s)$?

Mennyi $\mathcal{L}^{-1}(Y(s))$? (Itt $\mathcal{L}^{-1}$ az inverz Lapalace transzformaciót jeloli.)

Mi a DE $y(t)$ partikularis megoldása?

2. (2+1+3+3+1 pont)

Szamitsd ki a Laplace tr. definicioja alapjan a kovetkezoket:

a) $F(s) = \mathcal{L}(f(t)) = \mathcal{L}(e^{3t-7})$.

$F(s) =$

Esetunkben milyen s eseten letezik a Laplace transzformaciót definialó impropius integral?

$F(s) = \mathcal{L}(f(t)) = \mathcal{L}(H(t-7)e^{3t})$ (Itt H a Heaviside függvény.)

$F(s) =$

b) Szamold ki az $f(t) = e^t$ es a $g(t) = t$ függvények $h = f * g$ konvolucióját!

Mennyi $\mathcal{L}(f(t))\mathcal{L}(g(t)) - \mathcal{L}(h(t))$?

3. (5×2 pont)

$y'' + 9y = 5t^2$, $y(0) = 6$, $y'(0) = 7$. Mennyi $Y(s)$? ($\mathcal{L}(t^n) = \frac{n!}{s^{n+1}}$)

$Y(s) =$

Mi a megoldása a $y'' + 9y = 0$, $y(0) = 0$, $y'(0) = 1$ DE-nek?

Olld meg a $G'' + 9G = \delta(t)$ egyenletet, ahol $G(t) = 0$, ha $t < 0$!

Rajzold le $G(t)$ -t!

Ird fel a $y'' + 9y = f(t)$ egyenlet megoldását, ha $y(t) = f(t) = 0$ amikor $t < 0$!

2 Tavalyi PotZH 2.

4. (1+2+3+4 pont)

Ird fel es rajzold le (rajz csak az a) es c) esetekben szuksegés a kovetkezo egyenletek megoldasait!

a) $y' = \delta(x)$, $y(-1) = 0$,

b) $y' = f(x)$, ha $y(x) = f(x) = 0$ amikor $x < 0$!

c) $y'' = \delta(x)$, $y(-1) = 0$, $y'(-1) = 0$

d) $y'' = f(x)$, ha $y(x) = f(x) = 0$ amikor $x < 0$!

1. (3+2+2+2+1 pont); $\mathcal{L}(e^{at}) = \frac{1}{s-a}$

a) Olld meg az allando varialasanak a modszerevel az $y'(t) + 2y(t) = 3$ egyenletet!

b) Ird fel az $y'(t) + 2y(t) = 3$, $y(0) = 4$ DE Laplace transzformaltjat!

Mennyi $Y(s)$?

Mennyi $\mathcal{L}^{-1}(Y(s))$? (Itt $\mathcal{L}^{-1}$ az inverz Lapalace transzformaciót jeloli.)

Mi a DE $y(t)$ partikularis megoldása?

2. (2+1+3+3+1 pont)

Szamitsd ki a Laplace tr. definicioja alapjan a kovetkezoket:

a) $F(s) = \mathcal{L}(f(t)) = \mathcal{L}(te^{3t})$.

$F(s) =$

Esetünkben milyen s eseten letezik a Laplace transzformaciót definíáló impropus integral?

$$F(s) = \mathcal{L}(f(t)) = \mathcal{L}(H(t-7) \sin(3t)) \quad (\text{Itt } H \text{ a Heaviside függvény.})$$

$$F(s) =$$

b) Számold ki az $f(t) = t^2$ és a $g(t) = t$ függvények $h = f * g$ konvolucióját!

Mennyi $\mathcal{L}(f(t))\mathcal{L}(g(t)) - \mathcal{L}(h(t))$?

3. (5×2 pont)

$$y'' - 9y = 5t^2, \quad y(0) = 6, \quad y'(0) = 7. \quad \text{Mennyi } Y(s)? \quad (\mathcal{L}(t^n) = \frac{n!}{s^{n+1}})$$

$$Y(s) =$$

Mi a megoldása a $y'' - 9y = 0, y(0) = 0, y'(0) = 1$ DE-nek?

Oldd meg a $G'' - 9G = \delta(t)$ egyenletet, ahol $G(t) = 0$, ha $t \leq 0$!

Rajzold le $G(t)$ -t!

Ird fel a $y'' - 9y = f(t)$ egyenlet megoldását, ha $y(t) = f(t) = 0$ amikor $t < 0$!